

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 150 lir (za inozemstvo 200 lir), polletno 75 lir, mesečno 15 lir. Plača in toži se v Ljubljani

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ulica 27. Tel. 33-03. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.958

Izhaja vsako sredo

Ljubljana, sreda 7. februarja 1945

Preis - Cena L 2'—

Uporaba električnih motorjev v industriji in obrti

Šef pokrajinske uprave je izdal naredbo o spremembi čl. 5., odstavka 1. izvršilnih določb o omejitvi potrošnje električnega toka z dne 13. januarja t. l. (Službeni list 3/5). Ta 1. odstavek čl. 5. se odslej glasi takole:

Industrijski in obrtni obrati smejo uporabljati električne motorje z več kakor dvema konjskima silama zmogljivosti samo v času od 9. do 16. ure (doslej od 9. do 10. in od 12. do 16. ure).

Cene za pivo

Šef pokrajinske uprave — komisar za cene za Ljubljansko pokrajino je odobril naslednje najvišje cene za:

1. Pivovarno »Union« v Ljubljani:

pivo v sodčkih 1 hl = 760 lir
pivo v steklenicah 1 hl = 912 lir
franko pivovarna, vključno javne dajatve izven občinskega trošarina.

2. Cene za točilce-gostilničarje v Ljubljani:

a) odprto pivo 1 l = 11.90 lir
odprto pivo ½ l = 6.— lir
odprto pivo 0.3 l = 3.60 lir
b) v stekl. — ½ l stekl. = 6.70 lir

3. Cena za pivo v kavarnah v Ljubljani:

a) v I. kat. stekl. ½ l = 8.40 lir
b) v II. kat. stekl. ½ l = 7.10 lir
Cene pod 2. in 3. se razumejo franko točilni prostor vključno vse javne dajatve.

Cenik z najvišjimi cenami mora biti na vpogled občinstvu na vidnem mestu v vseh obratnih prostorih, kjer se prodaja blago, navedeno v ceniku.

Redni občni zbor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani,

bo v četrtek dne 22. februarja 1945, ob 15.30 uri v sejni sobi zavoda v Ljubljani, Prešernova ulica št. 50, z naslednjim dnevnim redom:

1. Predsednikov nagovor.
2. Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1944. in predložitev bilance k 31. decembru 1944.
3. Poročilo nadzorstvenega sveta in podelitev absolutorija.
4. Odobritev bilance za l. 1944. in sklepanje o predlogih upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička.
5. Volitve v upravni svet in potrditev izvršene kooptacije.
6. Volitev članov nadzorstvenega sveta in njih namestnikov.
7. Raznoterostli.

Nemško-hrvatska blagovna izmenjava

Lani je bila med Nemčijo in Hrvatsko zelo živahna blagovna izmenjava. Nemška trgovinska zbornica na Hrvatskem je v svojem poročilu navedla, da je bil nemški izvoz na Hrvatsko skoraj osemkratnik toliko vreden kot nemški uvoz iz Hrvatske. To je dokaz, da je imelo hrvatsko gospodarstvo velike koristi od dobav iz Nemčije in da so mu te dobave tudi zelo potrebne.

Nemški izvoz na Hrvatsko je bil po podatkih, ki so bili zbrani od januarja do septembra, sestavljen takole: Od njega je prišlo okrog 20 odstotkov na tekstilno blago in oblačila, 19 odstotkov na razne izdelke iz kovin, 14 odstotkov na stroje, aparate in orodje, 12 odstotkov na goriva, 11 odstot-

Minister Funk o evropski gospodarski bilanci

Državni minister Funk je predstavnikom evropskih narodov, ki so se nedavno udeležili tečaja Nemškega gospodarskega inštituta, govoril o novem evropskem gospodarskem redu ter med drugim takole orisal evropsko gospodarsko bilanco:

Številne konference o rešitvi povojnih problemov, ki so jih lani priredili naši anglo-ameriški sovražniki, kažejo jasno prave vojne cilje ameriškega dolarja in gospodarskega imperializma — priboritev in prisvojitve popolne oblasti v svetovnem gospodarstvu. Ko Američani stremijo po tej oblasti, se pa Angleži obupano trudijo, da bi iz svojega političnega in gospodarskega propada rešili, kar se sploh še da rešiti.

Kje je v številnih povojnih načrtih naših nasprotnikov kaj o Evropi? Nikjer! Združene države ne vedo, kje bi za med vojno močno povečano proizvodnjo našle odjemalce. Da bi se preprečila brezposelnost velikih množic, pripravljajo ogromno izvozno ofenzivo, pri kateri naj bi se predvojni obseg izvoza trikrat, štirikrat, petkrat povečal. A tudi Anglija misli in upa, da bi se samo z orjaškim povečanjem izvoza rešila preteče gospodarske krize, in smatra, da bi bilo treba predvojni izvoz najmanj podvojiti, ker preti drugače tudi Angliji socialna kriza in ker ni druge poti iz velikih dolgov in obubožanja.

Za Evropo bi bil ta izvozni imperializem Anglo-Američanov uvoz ogromne brezposelnosti. Življenjski temelji in naravne vezi evropskega gospodarstva bi bile s tem uničene. Evropi tuje sile bi določale strukturo evropskega gospodarstva, evropski promet po kopnem, vodi in zraku, proizvodnjo, zunanjo trgovino, prehrano, denarstvo ter bi bilo vse gospodarsko in socialno življenje evropskih narodov vladano in urejeno tako, da bi ustrezalo izvenevropskim, predvsem ameriškim potrebam in zahtevam.

Brez zdravega in močnega nemškega gospodarstva ne more biti zdravega in močnega evropskega gospodarstva. Anglo-Američani menda ne vedo, da je šlo v normalnih časih 50 do 60, od časa do časa pa tudi 70 odstotkov od vse evropske zunanje trgovine v evropske dežele in da je bil pri tem izvozu nemški izvoz po vrednosti in količini na prvem mestu. Nemški izvoz je vedno odločal pri strukturi in storitvi evropskega gospodarstva. Vsa evropska zunanja trgovina pa je tvorila približno polovico vse svetovne trgovine. V vojnih razmerah in z uspehi nemškega obnovitvenega dela za evropsko gospodarstvo so se te relacije bistveno spremenile in nemški delež pri evropskem go-

spodarstvu je postal še večji. Nemški izvoz ni v vojnih letih kakor v Angliji in Združenih državah nazadoval, temveč se je zvišal po vrednosti za 35 odstotkov ter tudi po količini ostal na svoji višini, čeprav je Anglija kot najboljša odjemalka nemškega izvoza odpadla.

Zdaj ne gre samo 60 do 65, temveč skoraj 100 odstotkov nemškega izvoza v evropske dežele in od vsega evropskega izvoza so začele med vojno evropske dežele brez Anglije prevzemati do 85 odstotkov. Če bi se te naravne evropske gospodarske vezi in izpopolnitve s silo razbile in preprečile ter bi se iz evropskega gospodarskega telesa iztrgal srčni del — Nemčija, potem ne bi bile milijonske množice brezposelnih samo v Nemčiji, temveč v vsej Evropi.

Potem bi se v Evropi uvedle kaotične razmere, kakršne so povzročili tako zvanj osvoboditelji, ko so osvojili dežele, ki so bile z Nemčijo politično in gospodarsko združene, ter prišli v kraje, ki so bili prej zasedeni od nemške vojske. Ta osvoboditev, ki jo doživljajo od Anglo-Američanov in od boljševoikov »osvebojeniki« narodi, pomeni državljanske vojne, lakoto, bedo, brezposelnost, gospodarske krize, socialne razdore in boljševoške nemire.

Zavedajoč se svoje evropske naloge in odgovornosti, se je narodno-socialistična Nemčija v letih 1941. do 1943. posvetila uvajanju novega reda v Evropi, ki je že v veliki meri realiziran in se že uspešno udejeva. Do velike veljave so prišla

nemška gospodarska načela.

V zasedenih deželah se je nemško državno vodstvo ravnalo po naslednjih smernicah in načelih:

1. Ustanovitev urejenih državnih osnov in strumno državno vodstvo. Vzgoja in pritegnitev domačega upravnega aparata k stvarnemu in strokovnemu delu. Odstranitev razrednega boja, socialna pravičnost pri razdelitvi dela in javnih bremen.

2. Red pri denarju, zaslužku in cenah v smislu ohranitve veselja do dela in možnosti dela (stabilna valuta, stalne cene in mezde ter s tem v zvezi varstvo kupne moči, prihrankov in privatne lastnine).

Odredba o omejitvi trgovskih pribitkov

Na podstavi člena 2. naredbe Vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« o ustroju in področju oblastev za cene v Ljubljanski pokrajini z dne 3. oktobra 1944 št. 58, Službeni list št. 211/80 iz 1944 šef pokrajinske uprave — komisar za cene za Ljubljansko pokrajino odreja:

Člen 1. Za vse blago, za katero šef pokrajinske uprave — komisar za cene za Ljubljansko pokrajino — ni cen na novo uredil, smejo trgovci na debelo in drobno v bodoče zaračunati dosežanje trgovske pribitke na nabavno ceno samó, če znesek tega pri-

bitka v odstotkih ne presega sledeče najvišje meje:

a) v trgovini na debelo:
1. dvakratnega v prvi polovici leta 1943. izračunanega zneska pri trgovskih pribitkih do 6%,
2. 1½kratnega v prvi polovici leta 1943. izračunanega zneska pri trgovskih pribitkih 8% in več,
3. ne več kot 12% nabavne cene v prvi polovici leta 1943. pri trgovskih pribitkih nad 6% in pod 8%;

b) v trgovini na drobno:
1. dvakratnega v prvi polovici leta 1943. izračunanega zneska pri trgovskih pribitkih do 30%,

2. 1½kratnega v prvi polovici leta 1943. izračunanega zneska pri trgovskih pribitkih 40% in več,
3. ne več kot 60% nabavne cene v prvi polovici leta 1943. pri trgovskih pribitkih nad 30% in pod 40%.

Člen 2. Po členu 1. dopustni trgovski pribitki morajo biti navedeni na vseh izdanih računih.

Člen 3. Blago mora prehajati od proizvajalca na potrošnika po najkrajši poti.

Vključitev več kot enega trgovca na debelo ali na drobno ne sme podražiti blaga.

Člen 4. Izvršilne določbe k tej odredbi izda komisar za cene s posebnim razpisom.

Člen 5. Ta odredba stopi v veljavo en dan po objavi v Službenem listu šefa pokrajinske uprave za Ljubljansko pokrajino.

[Ljubljana dne 13. januarja 1945.]

Komisar za cene:

Ing. Mežan Franc

Pojasnila k odredbi

Odredba velja samo za ono blago, za katero komisar za cene cen ni na novo uredil. Pribitki se računajo takole:

a) V trgovini na debelo:
1. Če je v prvi polovici l. 1943. bila nabavna cena za neko blago 100 lir za 1 kg ali 1 meter in je tedaj znašal pribitek 6%, to je 6 lir, ne sme sedaj znašati več kakor 12 lir, to je samo dvakratni pribitek iz prve polovice leta 1943;
2. če je v istem času za neko blago bil dovoljen 8% pribitek ali več, pa je ta znašal pri nabavni ceni 1000 lir 80 lir, ne sme biti ta pribitek danes večji kot 120 lir, to je en in polkratni, brez ozira na današnje nabavno ceno;

3. pri pribitkih v prvi polovici leta 1943. med 6 in 8%, ne sme biti danes pribitek večji kot 12% od tedanje nabavne cene. N. pr. maja 1943. je bila nabavna cena za neko blago 100 lir, pribitek je bil tedaj dovoljen 7%, to je 7 lir, danes ne sme biti pribitek višji od 12 lir, to je 12% od tedanje nabavne cene, brez ozira na današnje nabavno ceno za enako blago.

b) V trgovini na drobno:
1. Če je v prvi polovici leta 1943. znašal 30% pribitek pri nabavni ceni 200 lir 60 lir, ta pribitek danes ne sme biti večji od 120 lir, brez ozira na višino današnje nabavne cene (samo dvakratni znesek pribitka iz prve polovice leta 1943.);
2. isto velja, samo, da sme biti pribitek en in polkrat večji;

3. v prvi polovici leta 1943. dovoljeni trgovski pribitek med 30 in 40% je tedaj znašal pri nabavni ceni 1000 lir največ 400 lir za enoto. Če znaša danes nabavna cena 10.000 lir, ta pribitek znaša več 40%, temveč sme znašati samo 60% nabavne cene za enako blago v prvi polovici leta 1943., to je največ 600 lir.

Združenje trgovcev.

Močno nazadovanje stavbenega gibanja v USA

Rastoče pomanjkanje lesa je povzročilo v USA močno nazadovanje stavbene delavnosti. Po uradnih cenitvah bo ta dosegla letos vrednost 3.5 milijard dolarjev, kar je le 56% one pred enim letom. Tudi vojaška stavbenost je padla in dosegla v maju le 46% one pred enim letom.

